

KESKKONNA- JA TEGEVUSARUANNE

Esitaja: Tootjavastutusorganisatsioon OÜ

Periood: 2025

Koostaja: Laura Rebane

Tootjavastutusorganisatsioon OÜ
A: Lõõtsa 4, Tallinn 11415
I: Reg. 11544022
E: info@tvo.ee

Sisukord

Eessõna.....	3
Tootjavastutusorganisatsioon OÜ-st.....	4
TVO põhitegevusteks on:.....	4
TVO toetavateks tegevusteks on:.....	4
TVO keskkonnamõju juhtimise põhimõtted	7
Koostöö pakendiettevõtjatega	10
Koostöö omavalitsustega	12
Koostöö riigiga.....	12
Teavitustegevuse projektid/teadlikkuse suurendamine	13
TVO keskkonnajuhtimissüsteem.....	16
TVO olulised keskkonnaaspektid ja mõjud.....	16
TVO keskkonnaeesmärgid ja tegevuskava aastal 2025.....	18
TVO keskkonnategevuse tulemuslikkus.....	22
TVO keskkonnategevuse tulemuslikkuse põhinäitajad.....	22
TVO keskkonnategevuse tulemuslikkuse erinäitajad	26
Vastavus õigusaktide nõuetele	32

Eessõna

Tootjavastutusorganisatsioon OÜ (edaspidi TVO) eesmärk on luua avatud tootjavastutussüsteem, mis põhineb koostööl, on keskkonda hoidev, loob ühiskonnale väärtust ja tagab jätkusuutliku toorme ringluse. Selleks, et tagada kogu juhitud tootjavastutussüsteemi keskkonnahoidlikkus:

Panustame loodusressursside säästlikumasse kasutamisse läbi pakendijäätmete kogumis- ja käitlussüsteemi, mille tulemusena jäätmetest saab uuesti ressurss.

Kogu juhtimissüsteem järgib keskkonnajuhtimissüsteemi põhimõtteid ja nõudeid. Oleme võtnud endale kohustuse juhtimissüsteemi pidevalt parendada ning suurendada eriti nende tegevuste tulemuslikkust, mis omavad keskkonnamõju.

Ka 2025. aastal oli meie keskkonnamõju juhtimise fookuses pakendijäätmete ringlussevõtu suurendamine ning kogumissüsteemide arendamine. Meie peamine eesmärk oli kasvatada ringlussevõtu määra ning suurendada elanikkonnalt kogutud pakendijäätmete koguseid.

Aasta fookustegevusena keskendusime pakendijäätmete käitlemisega seotud hangete protsessi täiendamisele ning hankijate valiku kriteeriumite väljatöötamisele. Lisaks laiendasime klaaspakendite kogumissüsteemi, et parandada selle liigiti kogumise tõhusust ning tagada materjalide parem taaskasutus. Kaardistasime erinevaid tegevusmõõdikuid, et saada parimat võimalikku tagasisidet meie tegevuste efektiivsusele ning aegsasti märgata korrigeerimist vajavaid protsesse. Läbivalt oleme tegutsenud eesmärgiga muuta pakendijäätmete käitlemine järjest tõhusamaks ning läbipaistvamaks.

Detailsema kokkuvõtte TVO 2025. aasta tegevustest leiab meie kodulehelt www.tvo.ee (al 31.07.2026)

Kristiina Dreimann

Tootjavastutusorganisatsioon OÜ tegevjuht

Tootjavastutusorganisatsioon OÜ-st

Tootjavastutusorganisatsioon OÜ (edaspidi TVO) on pakendiettevõtjate poolt loodud taaskasutusorganisatsioon (edaspidi TKO), mis korraldab pakendijäätmete kogumist ja taaskasutusse suunamist Eestis. Meie tegevusi reguleerivad peamiselt Pakendiseadus ja Pakendiaktsiisi seadus ning erinevad pakenditega seotud määrused. Vastav tegevusluba on antud keskkonnaministri poolt 22.01.2009.

TVO klientideks on ettevõtted, kes toovad maale pakendatud kaupa või kes ise oma tegevuse käigus pakendavad ning müüvad kaupu Eesti turule. Sõlmitava kliendilepinguga annavad ettevõtjad toodete pakendite kogumise ja taaskasutuse sihtarvude täitmise kohustused üle TVO- le.

Meie ülesannete täitmine toimub peamiselt koostööpartnerite kaudu. Ettevõtte eesmärkide saavutamine ning klientidele vajalike teenuste osutamise kvaliteet sõltub koostööpartnerite valikust ning koostöö edukast toimimisest. Sellest tulenevalt ka tegevuste keskkonnamõjude ohjamine toimub peamiselt läbi koostööpartnerite tegevuste ohjamise.

TVO tegevuskohaks on Lõõtsa 4, Tallinnas asuv kontor.

TVO põhitegevusteks on:

Pakendite taaskasutamise korraldamine;

Valikkogumise edendamine;

Teadlikkuse kasvatamine pakendite ja pakendijäätmete keskkonnamõju vähendamiseks.

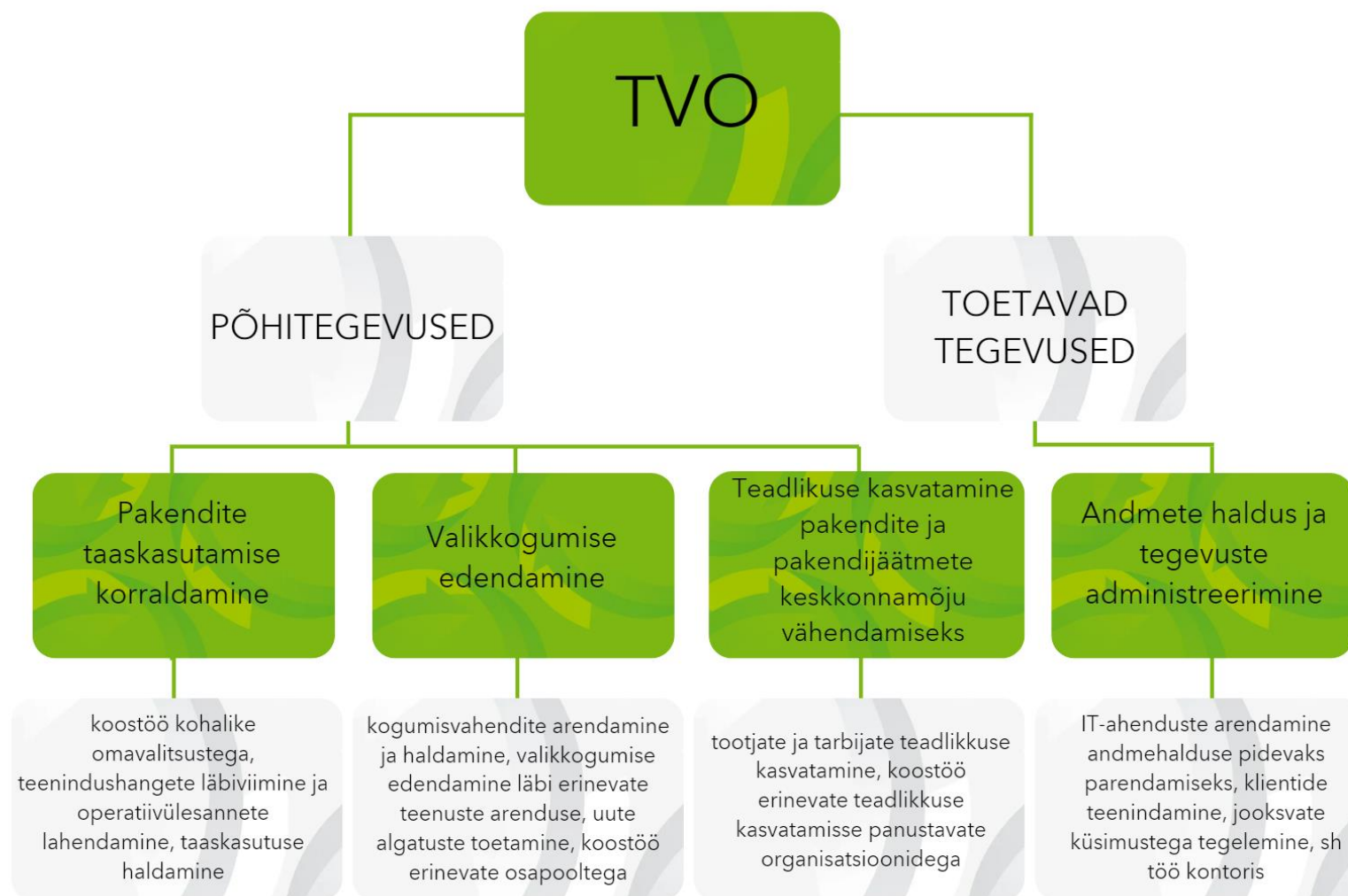
TVO toetavateks tegevusteks on:

Andmete haldus ja tegevuste administreerimine, sh tagades jätkusuutlikkust ja finantsilist stabiilsust (vt. Joonis 1).

TVO on loodud pakendiettevõtjate poolt. Ettevõtte kasumit osanike vahel ei jagata, vaid see suunatakse pakendijäätmete kogumissüsteemi arendamisse.

TVO osanikud on: AS LTT, AS Balsnack International Holding, R-S Packaging OÜ, AS Smarten Logistics, RRLektus AS, AS Sirowa Tallinn, MAXIMA Eesti OÜ ja AS OG Elektra.

Ettevõtte keskkonnajuhtimissüsteem hõlmab kõiki ettevõtte tegevusi aadressil Lõõtsa 4 ning mis on seotud allolevate koodidega: NACE koodid: 38.32, 38.11

Joonis 1. TVO põhi- ja toetavad tegevused

TVO keskkonnamõju juhtimise põhimõtted

TVO EESMÄRK:

Loomes **AVATUD TOOTJAVASTUTUSSÜSTEEMI**,
mis põhineb **KOOSTÖÖL**,
on **KESKKONDA HOIDEV**,
LOOB ühiskonnale **VÄÄRTUST**
ja tagab jätkusuutliku teise **TOORME RINGLUSE**

KUIDAS ME SEDA TEEME:

Lähtume **AVATUD KONKURENTSIGA KOOSTÖÖMUDELIST**,
mis põhineb **ÜHISTEL EESMÄRKIDEL**
ja kõikide osapoolte **SELGETEL ROLLIDEL**,
kus iga etapp on **LÄBIPAISTEV**
ja **TULEMUSLIKKUS MÕÕDETAV**.

VÄÄRTUSED, mida kanname:

KOOSTÖÖ - oleme ühtne meeskond, edendame koostööd osapoolte vahel ja oleme eeskujuks. Oleme avatud ja ei lase eeldustel takistada koostööd

VÄÄRTUSE LOOMINE - olles kompetentsed, tagame oma tegevuste tulemuslikkuse. Läbi väärtuse loomise oleme hinnatud koostööpartner

LÄBIPAISTVUS - kõik, mida teeme on avalik info (koostöö riigiga, pakendiettevõtjatega, KOVidega, vedajate ja käitlejatega). Avalikustame nii tegevusi kui ka tulemuslikkust. Tunnistame vigu ja tunnustame edusamme.

KESKKONNAHOIDLIKKUS – see on kõikide meie tegevuste aluseks

SELLEKS, ET TAGADA KOGU JUHITUD TOOTJAVASTUTUSSÜSTEEMI KESKKONNAHOIDLIKKUS:

Panustame loodusressursside säästlikumasse kasutamisse läbi pakendijäätmete kogumis- ja käitlussüsteemi, mille tulemusena jäätmetest saab uuesti ressurss.

Selleks hoiame fookuses KÕIGE OLULISEMAID aspekte, mida oma tegevusega mõjutame ning läbi selle juhime keskkonnamõju.

Aspektid, mis on meie fookuses:

- Turuosaliste teadlikkus pakendijäätmete kui ressursi olulisusest, mõjust, nende vastutusest ja rollist tagab koostööl põhineva, keskkonda hoidva ja väärtust loova tootjavastutussüsteemi
- TVO töötajate teadmised oluliste otsuste tegemisel mõjutavad keskkonnahoidu, aitavad vältida raiskamist ja saastamist
- Suurem liigiti kogutud pakendijäätmete maht võimaldab suuremal kogusel pakendijäätmetest jõuda ringlusesse
- Pakendijäätmete kogumise efektiivsus, sh kogumisel ja transpordil läbitud kilomeetrid kaaluühiku kohta, mõjutab CO₂ heite hulka. Mõju omab ka pakendite kogumisvahendite täituvus
- Käitlemise tulemuslikkusest sõltub ressursside efektiivne kasutamine
- Taaskasutuse sihtmäärade täitmine tagab nõuetele vastavuse, huvipoolte ootustele vastamise ning teatava teisese toorme ringluse toimimise.

Keskkonnahoidlikkuse tagamiseks oleme rakendanud Euroopa Liidu EMAS määruse nõuetele vastava keskkonnajuhtimissüsteemi. Täiendame oma keskkonnajuhtimissüsteemi järjepidevalt, et suurendada keskkonnategevuse tulemuslikkust.

Keskkonnajuhtimissüsteemi arendamise ja keskkonnategevuse tulemuslikkuse suurendamiseks oleme kaasanud kõik TVO töötajad ja koostööpartnerid. Meie tegevuste keskkonnamõju iseloomustavad näitajad on avalikud ja kättesaadavad kõikidele huvirühmadele.

Koostöö pakendiettevõtjatega

Tootjavastutusorganisatsioon OÜ (edaspidi TVO) on, seisuga 19.05.2026, sõlminud kliendilepingu kokku 1069 pakendiettevõtjaga täitmaks nende pakendi- ja pakendiaktsiisiseadusest tulenevaid kohustusi. Klientide nimekiri on leitav kodulehelt <https://tvo.ee/info/kliendid>. Üle võetud kohustuste maht tuleneb pakendiettevõtjate poolt esitatud pakendiaruannetest ja on liigiti kajastatud **Tõrge! Ei leia viiteallikat..**

2025.a pöörasime tähelepanu kliendilepingute uuendamisele, et viia need kooskõlla seadusandlusega ja lisada juurde tüüptingimused.

Pakendiettevõtjad tasuvad teenustasu vastavalt Eesti turule lastud pakendite kogusele. Alates 01.07.2023 hakkasid kehtima uued hinnad ning pärast seda ei ole hinda korrigeeritud. Vastavalt ringlussevõtu keerukusest muutusid hinnad müügipakendi plastil ja paberil. Allpool toodud hindadele lisandub käibemaks.

Tabel 1. Teenustasud al 01.07.2023, müügipakendid

Pakendi materjal	Kogumise ja taaskasutamise teenustasu, €/tonn
Klaas	91
Plast (mono)	225
Plast (komposiit)	360
Paber- ja kartong (mono)	80
Paber- ja kartong (komposiit)	135
Joogikartong	140
Metall (must/värviline)	162
Puit	20
Muu	270

Tabel 2. Teenustasud al 01.07.2023, veo- ja rühmapakendid

Pakendi materjal	Kogumise ja taaskasutamise teenustasu, €/tonn
Klaas	91
Plast	60
Paber- ja kartong	65
Metall (must/värviline)	77
Puit	18
Muu	270

TVO saab oma tulud suuremalt jaolt taaskasutuse teenustasudest. Pakkematerjali või pakendijäätmete kokkuostuga me ei tegele ja seetõttu ei saanud me ka sellest tegevusest tulu.

Teenustasudena saadud tuluga:

1. korraldame üle-eestilist pakendijäätmete kogumisvõrgustiku teenindamist;
2. osutame kohtkogumise teenuseid nii pakendiettevõtjast klientidele kui ka era- ja kortermajadele;
3. panustame elanikkonna teadlikkuse kasvatamisse;
4. kanname administratiivtegevusega seotud kulusid.

Tegevuse tulemusena saadud kasumit omanikele ei jagata vaid suunatakse pakendijäätmete kogumise ja taaskasutuse süsteemi arendamisse.

Hangitavad teenused ja tingimused on leitavad meie kodulehel: <https://tvo.ee/meist/koostoo#tvo-teenuste-hanked>.

Käesoleva aruande koostamise hetkel TVO klientide poolt esitatud aruannete kohaselt turule lastud pakendijäätmete kogused ja TVO taaskasutusse suunatud pakendijäätmete kogused on toodud **Tõrge! Ei leia viiteallikat..**

Tabel 3. TVO klientide poolt 2025. aastal Eesti turule lastud pakendijäätmete kogused ja TVO poolt taaskasutusse suunatud pakendijäätmete kogused tonnides

Materjali liik	Turule lastud, t	Taaskasutatud, t	Sh ringlusesse võetud, t	Taaskasutus määr/ Ringlussevõtu määr %
Klaas	3820,098	3234,317	3234,317	85%/85%
Plast	7807,916	7954,245	4022,226	102%/52%
Paber- ja kartong	16799,522	14263,474	12878,029	85%/77%
Mustmetall	1008,015	932,748	932,748	93%/93%
Värviline metall	378,971	199,32	199,32	53%/53%
Puit	14384,977	4026,635	4019,045	28%/28%
Muu	58,762			
KOKKU	44258,261	30610,739	25285,685	69%/57%

Koostöö omavalitsustega

TVO on koostöölepingu sõlminud enamike omavalitsustega ning 2025. aastal tegelesime erinevate lepingute uuendustega.

2025.a pöörasime tähelepanu klaasi kokku kogumisega erinevates piirkondades, mille tulemusena lisandusid erinevad piirkonnad, kus TVO tegeleb klaasi kokku kogumisega. Lisaks sellele alustasime avaliku pargi analüüsidega, analüüsides kastide täituvust ja vastavalt sellele reguleerisime veograafikuid.

Oluliseks osaks oli ka kohalikele omavalitsustele läbipaistvuse tagamine, mille tulemusena kuvame meie kodulehel KOV infot aastate kaupa. Lisaks saavad kohalikud omavalitsused meie kodulehelt alla laadida veograafikuid või vaadata graafikuid veebiverisoonis.

Koostöö riigiga

TVO eesmärk on panustada ka koostöösse riigiga. Üheks suureks ja oluliseks koostöö osaks oli 2025. aastal PISTRİK arendamises juhtgruppi kuulumine. Juhtgruppi kuulumine on andnud võimaluse aktiivselt andmebaasi sisendit anda. Täpsemalt oli 2025. aasta sisend seotud TKO-

de aruandluse vajaduse, jäätmevoogude ja jäätmekoodide kasutamise osas. Lisaks anti sisend turuosade jaotuse ja uuendamise kohta, läbipaistva tarneahela ning TKO kulude läbipaistvuse kohta.

Teisteks olulisteks teemadeks oli PPWR, jäätmereformi ettepanekud ja SUP direktiivist tulenevate nõuete arutlused.

Teavitustegevuse projektid/teadlikkuse suurendamine

Teavitustegevused on oluline osa Tootjavastutusorganisatsioon OÜ igapäevases toimimisest, et kõik osapooled saaksid aru, millist rolli omavad nemad pakendite kokku kogumise ja ringlusesse suunamise ahelas. Teavitustegevuste peamine eesmärk on ärgitada tarbijaid rohkem ja teadlikumalt sorteerima ning jagada juhiseid, miks, kuidas ja mida sorteerida. Pakendiette võtjate suunal aitab teavitustöö toetada nende kohustuste ladusamat täitmist.

Pakendiseaduse kohaselt peavad taaskasutusorganisatsiooni teavitustegevusele tehtavad kulutused moodustama 2% organisatsiooni kalendriaasta käibest. TVO 2025. aasta käive oli 3,4 miljonit eurot. Teavitustööga seotud kulutused ulatusid ligi 65 380 euroni. (koos KM-iga)

Humoorikad videoklipid

2025. aasta üleriiklikku teavituskampania peamiseks sõnumiks oli: „Sinu prügi on sinu vastutus“, kampania keskmes olid Estonian Comedy koomikutega koostöös loodud videoklipid.

Kampaniat tegime kahes osas, kevadel ja sügisel:

- **telekampania** oli eetris perioodidel 10-30.03.2025 ja 11-24.08.2025, mõlemal perioodil saavutasime planeeritud kontaktide arvu ja täitsime prognoositud meediaeesmärgid;
- **online kampania** oli eetris perioodidel 31.03-20.04.2025 ja 25.08-14.09.2025, kanalina kasutasime Youtube'i ja saavutasime vastavalt perioodile oma klippidele 1,16 miljonit ja 1,27 miljonit näitamist;

- kevadisel kampaaniaperioodil olid paralleelselt reklaamid **maakondlikes ajalehtedes** (Tartu Postimees, Pärnu Postimees, Sakala, Lõuna-Eesti Postimees, Virumaa Teataja, Järva Teataja, Raplamaa Sõnumid, Harju Elu, Saarte Hää!);
- sügisel kampaaniaperioodil olid paralleelselt väljas **välireklaamid** bussipeatuste valgusvitriinides.

Tarbijate kaasamine

2025. aasta kevadel viisime läbi [elanikkonna küsitluse](#) nende sorteerimise harjumuste kohta. 1101 vastajat andis väärtuslikku sisendit selle kohta, mis on need takistused, miks ei sorteerita ja mida oleks vaja, et sorteerimine mugavamaks muuta. Küsitlusest selgus, et turul on suur nõudlus ühtse ja põhjaliku infokanali järele, kust soovijad saaksid sorteerimist puudutava info igal ajahetkel kätte - olgu selleks siis vastav mobiilirakendus või veebileht. Seejuures osalesime Kliimaministeeriumi töögrupis, mis töötas välja uue üleriigilise sorteerimisjuhendi (avalikustati veebruaris 2026).

Koostöös laste laulustuudioga Laulupesa tegime kaasahaarava ja õpetliku [laulu sorteerimisest](#), mis on Youtube'is kogunud üle 247 000 vaatamise.

Sotsiaalmeedias näitasime fotosid TVO pakendikonteinerite sisust viidetega, millised jäätmed seal olema ei peaks ja kuidas õigesti sorteerida.

Jätkasime tarbijate harimist sorteerimise alal ning viisime läbi 21 koolitust, milles osales 721 inimest ning tegime kaks koolitust pakendiettevõtjatele (100 koolitatut), et muuta pakendiaruandlus ettevõtjate jaoks lihtsamaks ja arusaadavamaks.

Ühekordse projektina toetasime rahaliselt ja nõustasime jäätmete sorteerimist ja äraandmist juhendava mobiilirakenduse RecycleMore loomist. Tegemist on tehisarul põhineva tööriistaga, mis võimaldab kasutajal teha esemest foto, tuvastada materjal ning saada juhised, kuidas jäätmed õigesti sortida. Rakendus on testimisel nii Tallinnas kui Tartus.

Tabel 4. TVO 2025. aasta teavitustegevustega seotud kulud eurodes

Tegevus	Summa
Kujundused	260,00
Reklaammaterjalide tootmine	4561,10
Reklaami ost	37 963,04
Teavitusprojektid	5 650,00
Muud teavitusega seotud teenused	877,29
Kodulehe arendus	3 575,00
Teavituskanalite teenustasu	702,10
KOKKU:	53 588,53 EUR*

*Teavitustegevuste kulud on esitatud ilma käibemaksuta.

TVO keskkonnajuhtimissüsteem

TVO erinevate teenuste/tegevuste pakkumine kätkeb endas mitmeid keskkonna-ja tervishoiu riske ja mõjusid. Erinevate riskide ja mõjude ohjamiseks oleme rakendanud keskkonnajuhtimissüsteemi (edaspidi KKJS). Keskkonnajuhtimissüsteem on osa meie igapäevasest juhtimisest ja see hõlmab nii meie põhi- kui ka toetavaid tegevusi.

KKJS ülesehituse oluliseks alustalaks on regulaarselt hinnatud ettevõtte tegevusest tulenevad keskkonnaaspektid ning nende keskkonnamõju. Viimastest lähtuvalt koostame iga-aastase ettevõtte tegevuskava. Tegevuskava on aluseks jooksva aasta fookuse valikul ja eesmärkide seadmisel. Selliselt tagab KKJS keskkonnamõjude väljaselgitamise, nende vähendamiseks meetmete kasutuselevõtu ja tegevuste ja teenuste pideva parendamise.

KKJS on rakendatud vastavalt Euroopa Liidu EMAS määruse nõuetele. TVO keskkonnajuhtimise eest vastutavaks töötajaks on keskkonnaspetsialist Laura Rebane. Juhtkonnapoolseks esindajaks on juhatuse liige Kristiina Dreimann.

TVO olulised keskkonnaaspektid ja mõjud

Oleme välja töötanud protseduuri oma tegevusega seotud keskkonnaaspektide määratlemiseks ja nende olulisuse hindamiseks. **Lisas 1** on ära toodud oluliste keskkonnaaspektide kirjeldus ja nende mõjud.

Oma tegevuse ja teenustega seotud otseste ja kaudsete keskkonnaaspektide kindlaks tegemisel oleme kasutanud olelusringil põhinevat lähenemisviisi, võttes arvesse tegevusi ja

teenuseid, mida saame kontrollida või mõjutada. Keskkonnaaspektide väljaselgitamiseks oleme võtnud arvesse kõiki ettevõtte põhitegevusi ning nendega seotud toetavaid tegevusi.

Samuti oleme arvestanud plaanitavate muudatuste ja arengutega ning võimalike hädaolukordadega.

Keskkonnaaspektide ja -mõjude olulisuse hindamisel võtame arvesse õigusaktide nõudeid, huvirühmade seisukohti, aspekti suurust ja sagedust ning ka potentsiaalset mõju nii elu- kui looduskeskkonnale.

Keskkonnaaspektide ja mõjude ülevaatus ja hindamist viime läbi oluliste muudatuste toimumisel ning lisaks enne uusi plaanitavaid arendusi. Selline kompleksne meetodika aitab meil saada jooksvalt teavet tegevuse keskkonnamõju suuruselt ning seda ka pidevalt läbi asjakohaste meetmete vähendada ja ohjata. Olulise mõjuga aspekte võtame arvesse keskkonnaeesmärkide seadmisel.

TVO keskkonnanäesmärgid ja tegevuskava aastal 2025

Oleme oma keskkonnategevuse plaanipäraseks pärendamiseks seadnud iga-aastased üle vaadatavad keskkonnanäesmärgid ja -ülesanded. Keskkonnanäesmärgide ja -ülesannete elluviimiseks koostame iga-aastaselt tegevuskava.

Järgnevalt on esitatud TVO 2025. aasta keskkonnategevuskava ja selle täitmise seis (vt. Tabel 5).

Peamine fookus 2025. aastal oli kaardistada hankijate võimalikud hindamiskriteeriumid, et toetada paremat partnerite valikut. Lisaks olid fookuses kogumissüsteemiga seotud tegevused (logistika efektiivsuse mõõtmine, kvaliteedi kontroll).

Meile on oluline saada tagasisidet meie huvirühmadelt, mistõttu viisime 2025. aastal läbi klientidele ja KOVidele suunatud tagasisideküsitluse.

Pakendiettevõtjatelt uurisime kuidas nad on rahul TVO teenustega, keskmine tulemus oli 4,52 (maksimum 5). Lisaks uurisime pakendiettevõtjatelt millist infot nad sooviksid edaspidi TVO-lt saada, et saaksime vastavalt sellele enda teavitustegevusi planeerida.

KOV-i küsimustiku tulemusena oli hinnang koostööle 4,3 (maksimum 5).

Tabel 5. TVO keskkonnaneesmärgid ja tegevuskava aastal 2025

Keskkonnaaspekt/risk	R (risk)/ A (aspekt)	Otsene või kaudne (O/K)	Keskkonnaneesmärk	Tegevus(ed)	Tähtaeg	Täitmise staatus
Huvirühmade ootustele mittevastamine	A	O	Kaardistame võimalikud hankijate hindamiskriteeriumid, mis toetavad partnerite läbimõeldumat valikut. alustame hankeprotsessi uuendamist, et vastata huvipoolte ootustele (ja seaduse muudatustele)	Hankijate võimalikud hindamiskriteeriumid kaardistatud. Loodud uued hankedokumendid ja uuendatud hangete dokumenteerimissüsteemi	31.12.2025	Tehtud
Ebaaus konkurents	A	K	Kaardistame võimalikud hankijate hindamiskriteeriumid, mis toetavad partnerite läbimõeldumat valikut. alustame hankeprotsessi uuendamist, et vastata huvipoolte ootustele (ja seaduse muudatustele)	Hankijate võimalikud hindamiskriteeriumid kaardistatud. Loodud uued hankedokumendid ja uuendatud hangete dokumenteerimissüsteemi	31.12.2025	Tehtud

Valesti valitud koostööpartnerid	A	O	Kaardistame võimalikud hankijate hindamiskriteeriumid, mis toetavad partnerite läbimõeldumat valikut. alustame hankeprotsessi uuendamist, et vastata huvipoolte ootustele (ja seaduse muudatustele)	Hankijate võimalikud hindamiskriteeriumid kaardistatud. Loodud uued hankedokumendid ja uuendatud hangete dokumenteerimissüsteemi	31.12.2025	Tehtud
Vale disainiga kogumisvahend	A	O	Analüüsida logistika efektiivsuse võimalusi, mõõdikud seada	Mõõdikud seatud, regulaarne hindamine toimib ja tegeletakse pideva parendamisega	31.12.2025	Tehtud
Kogutavate pakendijäätmete halb kvaliteet	A	K	Analüüsida millistes ahelaetappides saame kvaliteeti kontrollida ja kas see toimib ja kuidas kvaliteedimuutust hindame?	Analüüsi tulemusena hindasime, et enamus koostöölepingutest ülesse ehitatud selliselt, et koostööpartner vastutab kvaliteedi eest ja meie sekkumine ei muuda olukorda paremaks. Kõik protsessid üle vaadatud ning tehtud ettevalmistused jäätmereformist tuleneva	31.12.2025	Tehtud

				kvaliteedi hindamise ja tagamise protsesside toimimiseks		
Vale töökorraldus sorteerimisjaamas	A	K	Analüüsime milline peaks olema tuleviku hanke ülesehitus, kus tagasiside voo kvaliteedi kohta on informatiivne ja sorteerimise efektiivsust saab hinnata ning anda tagasisidet ahela osapooltele	Edasi lükatud 2026. aastasse kuna muutub oluliseks jäätmereformi tulemusena	31.12.2025	Edasi lükatud

TVO keskkonnategevuse tulemuslikkus

Oleme määratlenud keskkonnale olulist mõju avaldada võivate tegevuste mõõdikud ning jälgime neid süsteemselt, et tagada vastavus õigusaktide nõuetele, püstitatud keskkonnaeesmärkidele ja –ülesannetele ning tagada asjakohase toimimishoje järgimine (eelkõige oluliste keskkonnaaspektide ohje ja nendega seotud keskkonnamõjude vähendamine).

TVO on üle vaadanud oma tegevused ning selgitanud välja millised on kohalduvad parimad võimalikud tehnikad (komisjoni otsus [\(EL\) 2019/61, avaliku halduse sektori parimaid keskkonnajuhtimistavasid, keskkonnatoime näitajaid ja tipptaseme võrdlusaluseid sisaldava võrdlusdokumendi kohta](#) ning komisjoni otsus [\(EL\) 2020/519, jäätmekäitlussektori parimaid keskkonnajuhtimistavasid, keskkonnatoime näitajaid ja tipptaseme võrdlusaluseid sisaldava võrdlusdokumendi kohta](#)) ning kõik olulisemad soovitused on integreeritud:

- oleme kasutanud majandushoobasid (tasude kohandamise kaudu), et suunata jäätmeid tekitavate organisatsioonide (pakendiettevõtjate) käitumist selliselt, et suureneks ringlusse võetavate pakendijäätmete kogus;
- oleme enda tegevustesse põiminud teadlikkuse suurendamise ning võtnud eesmärgiks kampaaniate korraldamise eri sihtrühmade järgi;
- oleme enda tulemuslikkuse näitamiseks võtnud eesmärgiks ringlussevõtu määra jälgimise.

TVO keskkonnategevuse tulemuslikkuse hindamiseks oleme valinud välja erinevad mõõdikud mida jälgime vastavalt kavale. Mõõdikud on jaotatud vastavalt keskkonnategevuse tulemuslikkuse põhinäitajateks ja keskkonnategevuse tulemuslikkuse erinäitajateks.

TVO keskkonnategevuse tulemuslikkuse põhinäitajad

TVO toetavaks tegevuseks on töö kontorisis, mistõttu on keskkonnategevuse tulemuslikkuse põhinäitajad seotud kontoriressursside kasutamisega. Suhteliseks näitajaks B1 oleme võtnud töötajate arvu (vt. Tabel 6), sest töö kontorisis ei ole otseselt seoses pakendijäätmete kokku kogumise ja käitlusega.

Põhinäitajatest ei ole esindatud kontori CO₂, bioloogiline mitmekesisus ja jäätmeteke. Põhjus, miks oleme otsustanud antud näitajate andmeid mitte kajastada seisneb asjaolus, et meil puudub tegevus mille käigus oleks võimalik antud näitajaid kontrollida ja mõjutada. Meie kontori CO₂ heide ja mõju bioloogilisele mitmekesisusele ei ole olulise keskkonnamõjuga. Kasutusel on 2 sõidukit, millega aeg-ajalt tehakse töösõite. Kontorit köetakse kaugküttega. CO₂ heitme koguse arvutamise algandmed ei olnud meile 2025. aastal kättesaadavad. Kontor asub büroohoone rendipinnal ja selle mõju bioloogilisele mitmekesisusele ei ole võimalik eraldi mõjutada.

Meil puudub info kontoris tekkinud jäätmete koguste kohta, sest liigiti kogumine toimub ärilinnakus ühistesse kogumismahutitesse. Alates 2024. aastast mõõdame ainult segaolmejäätmete (mis jääb järgi peale kõigi muude jäätmete eraldi kogumist) mahtu, eesmärgiga keskenduda selle vähendamisele.

Tabel 6. TVO keskkonnategevuse tulemuslikkuse põhinäitajad

Näitaja	Ühik	Absoluutkogus A1 (tähistab kogu aastast sisendit/mõju asjaomases valdkonnas), ühik tonn			Suhteline näitaja B1 (tähistab kogu organisatsiooni aastast väljundit), ühik tonn			Arv R (A/B) (tähistab suhtarvu, mis saadi läbi valemi A2/B2), ühik massiprotsent		
		2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Energiatõhusus										
Elektrienergia tarbimine (roheline energia)	kWh	1903	2375,2	2866,97	6	7	6	317,17	395,87	477,83
Maagaasi tarbimine (kontori küte)	MWh	16,54	20,58	16,12	6	7	6	2,75	3,43	2,69
Ressursitõhusus										
Kütuse tarimine (tööautode sõidud)	L aastas	456,87	271,41	212,942	6	7	6	76,15	45,24	35,49
Olmejäätmete teke	L aastas		300	250	6	7	6		50	41,67

Veekasutus										
Veetarve/kanalisatsioon	M3 aastas	23,57	26,53	28,18	6	7	6	3,93	4,42	4,70

Keskkonnategevust iseloomustavad andmed säilitatakse tõendusdokumentidena vastavalt ettenähtud korrale.

Analüüsitaval perioodil on organisatsiooni keskkonnamõju näitajates toimunud nii positiivseid kui ka tähelepanu vajavaid muutusi. Näitajate võrdlus töötajate arvu suhtes (suhtarv R) võimaldab hinnata ressursside kasutamise efektiivsust sõltumata organisatsiooni suuruse muutustest.

Energiatõhususe valdkonnas kasvas elektrienergia tarbimine järjepidevalt kogu perioodi jooksul, suurenedes 1 903 kWh-lt 2 867 kWh-ni. Kuna töötajate arv jäi samasse suurusjärku, tõusis ka töötaja kohta arvestatud elektritarbimine 317 kWh-lt 478 kWh-ni. Maagaasi tarbimine suurenes 2024. aastal, kuid vähenes 2025. aastal taas alla 2023. aasta taseme, mistõttu töötaja kohta arvestatud näitaja püsis kolme aasta lõikes suhteliselt stabiilsena.

Ressursitõhususe valdkonnas on näha selgelt positiivset arengut. Tööautode kütusekulu vähenes kolme aastaga enam kui poole võrra – 457 liitrit 213 liitriks aastas. Ka töötaja kohta arvestatud kütusekulu langes 76 liitrit 35 liitriks, mis viitab sõitude optimeerimisele ja tõhusamale transpordikorraldusele. Samuti vähenes olmejäätmete teke 2024. aasta 300 liitrit 2025. aastal 250 liitriks, mis näitab jäätmetekke vähenemist.

Veekasutuse osas on täheldatav mõõdukas kasv. Veetarve suurenes 23,6 m³-lt 28,2 m³-ni ning töötaja kohta arvestatud veekasutus kasvas 3,9 m³-lt 4,7 m³-ni. Kuigi kasv ei ole märkimisväärne, viitab see vajadusele jälgida veekasutuse arengut ja hinnata võimalusi vee tarbimise tõhustamiseks.

Kokkuvõttes iseloomustab perioodi 2023–2025 kõige positiivsemalt ressursitõhususe paranemine, eelkõige tööautode kütusekulu ja olmejäätmete tekke vähenemise näol.

TVO keskkonnategevuse tulemuslikkuse erinäitajad

TVO peamised tulemuslikkuse erinäitajad on seotud pakendijäätmete kogumise ja taaskasutamise, sh ringlussevõtu määrade täitmisega. Suhteliseks näitajaks B2 oleme võtnud turule lastud pakendijäätmete koguse (vt Tabel 7).

Tabel 7. TVO keskkonnategevuse tulemuslikkuse erinäitajad

Näitaja	Absoluutkogus A2 (tähistab kogu aastast sisendit/mõju asjaomasel valdkonnas), ühik tonn			Suhteline näitaja B2 (tähistab kogu organisatsiooni aastast väljundit), ühik tonn			Arv R (A/B) (tähistab suhtarvu, mis saadi läbi valemi A2/B2), ühik massiprotsent		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Üldine taaskasutuse määr	31899,636	29805,767	30610,739	46549,081	43851,482	44258,261	69%	68%	69%
Üldine ringlussevõtu määr	24701,67	23987,06	25285,685	46549,081	43851,482	44258,261	53%	55%	57%
Pakendijäätmete ringlussevõtu määr (plast)	3791,079	3976,235	4022,226	46549,081	43851,482	44258,261	8,14%	9,07%	9,09%
Pakendijäätmete ringlussevõtu määr (paber)	11860,99	10973,24	12878,03	46549,081	43851,482	44258,261	25,48%	25,02%	29,10%
Pakendijäätmete ringlussevõtu määr (puit)	3880,583	4416,356	4019,045	46549,081	43851,482	44258,261	8,34%	10,07%	9,08%

Pakendijäätmete ringlussevõtu määr (klaas)	3957,37	3542,36	3234,317	46549,081	43851,482	44258,261	8,50%	8,08%	7,31%
Pakendijäätmete ringlussevõtu määr (metall)	1211,645	1078,876	1132,068	46549,081	43851,482	44258,261	2,60%	2,46%	2,56%

Kolme aasta võrdluses on organisatsiooni pakendijäätmete käitluse tulemuslikkus püsinud üldjoontes stabiilne, kuid ringlussevõtu osas on näha positiivset arengut. Üldine taaskasutus määr jäi kogu perioodi jooksul 68–69% vahele, mis näitab süsteemi stabiilset toimimist vaatamata sellele, et turule lastud pakendite kogused 2024. aastal vähenesid võrreldes 2023. aastaga. Samal ajal paranes üldine ringlussevõtu määr järjepidevalt 53%-lt 2023. aastal 57%-ni 2025. aastal, viidates materjalide tõhusamale suunamisele ringlussevõttu.

Materjaliliikide lõikes kasvas enim paberpakendite ringlussevõtu osakaal, tõustes 25,5%-lt 29,1%-ni, ning mõõdukat kasvu näitas ka plastpakendite ringlussevõtt (8,1%-lt 9,1%-ni). Puitpakendite ringlussevõtu määr saavutas kõrgeima taseme Klaaspakendite ringlussevõetud kogus vähenes aastatel 2023–2025 3957 tonnilt 3234 tonnini ning selle osakaal kogu pakendivoos langes 8,5%-lt 7,3%-ni. See viitab klaaspakendite väiksemale osakaalule organisatsiooni ringlussevõetud materjalide kogumahu vaatlusalusel perioodil. Metallpakendite ringlussevõtu määr püsis suhteliselt stabiilsena vahemikus 2,5–2,6%.

Kokkuvõttes paranes organisatsiooni ringlussevõtu tulemuslikkus aastatel 2023–2025, mida näitab üldise ringlussevõtu määra kasv 53%-lt 57%-ni. Üldine taaskasutusmäär püsis samal ajal stabiilsena 68–69% tasemel. Materjaliliikide lõikes suurenesid enim paberi- ja plastpakendite ringlussevõetud kogused, samas kui klaasi- ja metallpakendite ringlussevõetud kogused vähenesid. Tulemused viitavad pakendijäätmete üha tõhusamale suunamisele ringlusse.

Lisaks eelnimetatule jälgime tulemuslikkust järgnevate tegevusnäitajate abil, millest anname alljärgnevalt täpsema ülevaate.

- **Pakendijäätmete ringlussevõtu määr materjali liigiti** -> kogu TVO klientide poolt turule lastud pakendijäätmete kogus võrrelduna TVO poolt ringlusse võetud pakendijäätmete kogusega (%).

Pakendijäätmete ringlussevõtu määr materjalide lõikes, aastatel 2023-2025, on toodud Tabel 8.

Tabel 8. Pakendijäätmete ringlussevõtu määr (%) materjali liigiti viimase kolme aasta lõikes

Pakendi materjal	2023	2024	2025
Klaas	79%	78%	85%
Plast	47%	51%	52%

Paber- ja kartong	69%	69%	77%
Metall	77%	67%	82%
Puit	26%	32%	28%

Klaaspakendite ringlussevõtu määr püsis 2023. ja 2024. aastal stabiilsena vastavalt 79% ja 78% tasemel, kuid kasvas 2025. aastal märkimisväärselt 85%-ni. See näitab klaaspakendite kogumise ja ringlussevõtu tõhususe paranemist.

Plastpakendite ringlussevõtu määr suurenes järjepidevalt kogu vaatlusaluse perioodi jooksul, tõustes 47%-lt 2023. aastal 52%-ni 2025. aastal. Kuigi kasv on mõõdukas, viitab see plastpakendite ringlussevõtu süsteemi pidevale arengule.

Paber- ja kartongipakendite ringlussevõtu määr püsis 2023. ja 2024. aastal muutumatuna 69% tasemel, kuid suurenes 2025. aastal 77%-ni. Tegemist on ühe märkimisväärsema paranemisega analüüsitud materjaligruppide hulgas.

Metallpakendite ringlussevõtu määr kõikus perioodi jooksul enim. Pärast langust 77%-lt 67%-ni 2024. aastal saavutati 2025. aastal oluline taastumine ning tulemus tõusis 82%-ni, ületades ka 2023. aasta taseme.

Puitpakendite ringlussevõtu määr kasvas 2024. aastal 26%-lt 32%-ni, kuid langes 2025. aastal 28%-ni. Kuigi tulemus on kõrgem kui 2023. aastal, jääb puit jätkuvalt madalaima ringlussevõtu määraga materjaligrupiks. Võrreldes 2024. aastaga on langus seotud muudatusega puitpakendite kohustuste täitmise arvestuses – alates 2025. aastast ei ole võimalik kohustusi täita energiana taaskasutamise kaudu ning arvesse võetakse üksnes tegelikku ringlussevõttu.

Kokkuvõttes näitab periood 2023–2025 pakendimaterjalide ringlussevõtu tulemuslikkuse paranemist. Eriti positiivselt paistavad silma klaas-, paber- ja kartong- ning metallpakendi ringlussevõtu määrade kasv 2025. aastal. Plastpakendite ringlussevõtt on samuti järk-järgult paranenud.

- **Tekkekohal kogutud pakendite osakaal kogu elanikkonnalt kogutud pakendites** -> kogu TVO poolt kogutud elanikkonna pakendijäätmed võrrelduna ainult tekkekohal kogutud pakendijäätmete kogusega. Tekkekohalt kogutakse pakendeid kortermajadest, eramajadest, kontoritest ja haridusasutustest.
- **Tühisõidu kogukulu teeninduse kulusse (tühisõit/teeninduse (va rent) kulud)** -> kogu avaliku pargi teenindamise kulud (v.a kogumisvahendite rent) võrrelduna tühisõitudeks tehtud

kuludega. Tühisõidu põhjusteks on enamasti asjaolu, et ligipääs ei ole tagatud, kogumisvahendis on valed jäätmed või kogumisvahendid ei ole täitunud.

Tekkekohal kogutud pakendite osakaal kogu elanikkonnalt kogutud pakenditest ja tühisõidu kogukulu teeninduse kulusse (tühisõit/teeninduse (va rent) kulud) on toodud Tabel 9.

Tabel 9. Tühisõidu kulu osakaal (%) ning tekkekohal kogutud pakendite osakaal kogu elanikkonnalt kogutud pakendites (%)

Näitaja	2023	2024	2025
Tekkekohal kogutud pakendite osakaal kogu elanikkonnalt kogutud pakendites	53,99%	60,13%	57,85%
Tühisõidu kogukulu teeninduse kulusse (tühisõit/teeninduse (va rent) kulud)	0,63%	0,49%	0,49%

Tekkekohal kogutud pakendite osakaal kogu elanikkonnalt kogutud pakendites oli 2023. aastal 53,99%, 2024. aastal 60,13% ning 2025. aastal 57,85%. Võrreldes 2024. aastaga vähenes näitaja 2025. aastal 2,28 protsendipunkti võrra. Langus tulenes peamiselt tekkekohal kogutud pakendite koguse vähenemisest, samas kui kogu elanikkonnalt kogutud pakendite kogus püsis varasema aastaga võrreldes sisuliselt samal tasemel.

Näitaja vähenemist mõjutasid 2025. aastal toimunud muudatused teenuste pakkumises. Aasta jooksul lõpetati haridusasutustele ja kontoritele suunatud tekkekohal kogumise teenuse osutamine. Lisaks muutus eramajapidamistele suunatud teenus kallimaks, mis võis vähendada teenuse kasutajate arvu ning suurendada loobujate hulka. Nende muudatuste tulemusena vähenes tekkekohal kogutud pakendite kogus ning selle osakaal kogu elanikkonnalt kogutud pakendite hulgas.

Tühisõidu kulude osakaal kogu teeninduskuludes oli kogu vaatlusaluse perioodi vältel väga madal. Näitaja vähenes 2023. aasta 0,63%-lt 2024. aastal 0,49%-ni ning püsis samal tasemel ka

2025. aastal. See näitab, et veoringide planeerimine ja teeninduslogistika on olnud tõhusad +ning tühisõitudest tulenevad kulud on suudetud hoida minimaalsel tasemel.

Kokkuvõttes võib öelda, et organisatsiooni logistiline efektiivsus on olnud kõrge ning tühisõitude mõju teeninduskuludele on püsinud väga väike.

Vastavus õigusaktide nõuetele

Põhitegevuste kui ka toetavate tegevuste läbiviimisel on oluline, et järgiksime meile kohalduvaid õiguslikke nõudeid. Selleks oleme loonud õiguslike nõuete registri, mis sisaldab endas kõiki olulisi õigusakte ja täpsemaid nõudeid, mida enda tegevustes peame järgima.

TVO tegevust reguleerivate õiguslike nõuete alla kuuluvad EV-s kehtivate keskkonna- ning töötervishoiu ja -ohutuse valdkonda reguleerivate õigusaktide nõuded, sh otsekohalduvad Euroopa Liidu õigusaktid ja asjakohased kohalikud haldusaktid.

TVO omab tegevusluba aastast 2009.

Peamised TVO tegevust reguleerivad õigusaktid on järgmised:

- Pakendiseadus
- Pakendiregistri põhimäärus
- Pakendiaktsiisi seadus
- Jäätmeseadus

TVO peab tagama oma klientide/pakendiettevtõtjate Pakendiseaduses kehtestatud pakendijäätmete ringlussevõtu määrade täitmise.

Meie tegevuste üle peavad järelevalvet: Keskkonnaamet, Maksu- ja Tolliamet ning finantsaudiitorid (majandusaastaaruanne, pakendiaruanne). Aruande koostamise hetkeks ei ole järelevalveorganid 2025. a tegevuste kohta ettekirjutusi teinud.

Lisa 1. Alljärgnevalt on ära toodud TVO kõik olulised keskkonnaaspektid ning nende mõjud

Sisemine/välimine teema (mis meie tegevust mõjutavad)	Risk/aspekt	R(risk) / A(aspekt)	Otsene või kaudne aspekt (O/K)	Mõju, sh keskkonna-mõju
Huvirühmade ootused	Huvirühmade ootustele mittevastamine	A	O	Koostööpartnerite valikul halvendame konkurentsi, mille tulemusena meil on piiratud valikud ja suuremad kulud.
Pakendijäätmete turu läbipaistvus	Ebaaus konkurents	A	K	Kulude kokkuhoiu eesmärgil keskkonnaseisund halveneb. Tehakse valik vaid kulude alusel (nt põletus ringluse asemel)

Koostööpartnerite valik	Valesti valitud koostööpartnerid	A	O	Teenuse halb kvaliteet, teenusekasutajad loobuvad teenusest, mainekahju. Keskkonnamõju: pakendite ringlussevõtu asemel nende ladestamine
Pakendite taaskasutuse korraldamine (kogumisvahendid)	Vale disainiga kogumisvahend	A	O	Ava liiga väike - pakendid konteineri kõrval reostavad keskkonda Ava liiga suur - pakendikonteineris mittevastavad jäätmed vähendavad või takistavad taaskasutust Konteiner liiga väike - konteiner ajab üle ja tekitab keskkonnareostust Konteiner liiga suur - mittetäitunud konteineri juurde sõitmine tekitab liigset CO2 teket

Pakendite taaskasutuse korraldamine (käitlus ja taaskasutus)	Kogutavate pakendijäätmete halb kvaliteet	A	K	Suur osa pakendijäätmetest ei jõua uuesti kasutusse
	Vale töökorraldus sorteerimisjaamas	A	K	Kõiki ringlusesse sobivaid materjale ei sorteerita välja ja kokku kogutud pakendijäätmed lähevad raisku

